

ESG-raportoinnin vaikutukset sijoittajien päätöksiin

Anni Pakkanen

2024 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

ESG-raportoinnin vaikutukset sijoittajien päätöksiin

Anni Pakkanen
Liiketalouden koulutus
Opinnäytetyö
Toukokuu 2024

Anni Pakkanen

ESG-raportoinnin vaikutukset sijoittajien päätöksiin

Vuosi

2024

Sivumäärä

25

Tämä opinnäytetyö tehtiin tarkoituksena kartoittaa miten ESG (environmental, social, governance) vaikuttaa sijoittajien tekemiin päätöksiin. Opinnäytetyötä voivat hyödyntää kaikki sijoituksesta kiinnostuneet sekä sijoittajat itse. Työstä voi olla hyötyä myös yrittäjälle itselleen vastuullisuuteen liittyvien asioiden kannalta.

Opinnäytetyössä käsitellään laajasti termin ESG ympärillä olevia teemoja, kuten vastuullisuutta. Työssä on esimerkiksi perehdytty vastuullisuuteen aina sen historiasta lähtien. Työn tavoitteena on ollut selvittää miten laajasti ESG sekä vastuullisuus huomioidaan sijoittajien keskuudessa nykypäivänä. Teoriaosuus taas käsittää laajasti ESG:n sekä vastuullisuuden taustoja, sijoittamista unohtamatta. Teoriaosuuteen on valittu ESG, vastuullisuus sekä sijoittamisen taustojen käsittely koska ne ovat olennainen osa koko työtä. Edellä mainitut käsitteet myös liittyvät vahvasti toisiinsa. Teoriaosuuden teossa on hyödynnetty monipuolisesti aiheen kirjallisuutta sekä verkkolähteitä.

Opinnäytetyön tutkimus on toteutettu kvalitatiivisena tutkimuksena. Kyseiseen tutkimusmuotoon on päädytty, koska se sopii hyvin erilaisten näkökulmien ja ihmisten kokemusten havainnointiin. Itse tutkimus on toteutettu anonymilla kyselyllä noin neljäkymmenen henkilön satunnaisella tutkimusjoukolla. Kysymykset ovat pohjautuneet opinnäytetyön aiheen ympärille, eli siihen miten ESG ja vastuullisuus vaikuttavat sijoittajien päätöksiin.

Opinnäytetyön tuloksena voidaan todeta, että suuri osa sijoittajista huomio sijoituspäätöksensä myös vastuullisuuteen liittyvät seikat. Käsitteenä ESG ei ole vielä kaikille tuttu, mutta tulee varmasti tunnetummaksi mitä suuremmaksi ESG-raportointi kasvaa yritysmaailmassa. Monelle vastuullisuuteen liittyvät asiat merkitsevät esimerkiksi ihmisoikeuksien toteutumista, vastuullisuuden kuten ympäristön huomioimista sekä pienempiä päästöjä. Jatkotutkimuksena on mahdollista tutkia tarkemmin mitä sijoittajat käytännössä tekevät vastuullisuuden eteen, miten ESG-raportointi on vaikuttanut yritysten päivittäisen arkeen ja mitä hyötyä ESG on tuonut yrityksille.

Asiasanat: ESG, vastuullisuus, sijoittaminen

Anni Pakkanen

Effects of ESG-reporting on investors' decisions

Year	2024	Pages	25
------	------	-------	----

This thesis has been made with the purpose of mapping how ESG (environmental, social, governance) affects the decisions made by investors. The thesis can be used by anyone interested in investing, as well as by the investors themselves. The work can also be useful for the entrepreneur in terms of issues related to responsibility.

The thesis deals extensively with themes around the term ESG such as responsibility. For example, the work has been familiar with responsibility since its history. The goal of the thesis has been found out how widely ESG and responsibility are taken into account amount investors today. The theory part broadly covers the backgrounds of ESG and responsibility without forgetting investing. ESG, responsibility and investing have been chosen for the theory because they are an essential part of the entire work. The concepts mentioned above are also strongly related to each other. In the creation of the theory part, the subject's literature and online sources have been utilized in a variety of ways.

The thesis research has been carried out as a qualitative study. The research format in question has been decided upon because it is very suitable for observing different perspectives and people's experiences. The research itself was carried out using an anonymous survey with a random research group of about fifty people. The questions are based around the topic of the thesis, how ESG and responsibility affect investors' decisions.

As a result of the thesis can be noted that most of the investors also consider issues related to responsibility in their decisions. As a concept ESG is not familiar to everyone, but it will come more familiar in the future. For many issues related to responsibility mean the realization of human rights, consideration of responsibility such as the environment and lower emissions. As a follow-up study it is possible to investigate in more detail what investors do in practice for responsibility, how ESG reporting has affected the daily life of companies and what benefits ESG has brought to companies.

Keywords: ESG, responsibility, investing

Sisällys

1	Johdanto.....	7
2	ESG	7
2.1	ESG-raportointi	8
2.2	ESG-raportointi yrityksissä.....	9
2.3	ESG-raportoinnin haasteet	10
3	Sijoittaminen - ja mitä sillä tarkoitetaan.....	11
3.1	Sijoittamisen perusteet	12
3.2	Sijoittamisen tuotto ja riski	13
3.3	Erilaiset sijoitustavat	13
4	Vastuullinen sijoittaminen	15
4.1	Vastuullisuuden hankkeet.....	16
4.2	Vastuullisen sijoittamisen haasteet	17
4.3	Vastuullisen sijoittamisen historia	17
5	Tutkielma.....	18
5.1	Tutkimuskysymykset	19
5.2	Tutkimustulosten ennakointi	19
5.3	Tutkimustulokset.....	20
5.4	Tutkimustulosten pohdinta	21
6	Johtopäätökset	22
	Lähteet.....	24
	Kuvat	25
	Taulukot	25

1 Johdanto

Tässä opinnäytetyössä käsitellään ympäristön, sosiaalisen vastuun sekä hallintotavan merkitystä sijoittajien päätöksiin. Terminä ympäristö, sosiaalinen vastuu sekä hallintotapa tunnetaan yritysmaailmassa ESG:nä, joka muodostuu sanoista environmental, social sekä governance (Räsänen 2023). Itse rahoitusalaalla olen tutustunut kyseiseen termiin, ja sitä kautta siihen on myös oma mielenkiintoni herännyt. Ajatus kyseisestä aiheesta opinnäytetyön kirjoittamiseen heräsi, koska kyseinen termi ja asiat sen ympärillä kasvavat ja tulevat entistä laajemmiksi maailmalla. Termi on myös vahvasti kytköksissä vastuullisuuteen, jonka eteen maailmalla tehdään jatkuvasti töitä esimerkiksi yrittäessä hidastaa ilmastonmuutosta sekä sen vaikutuksia. Tämä on ollut myös osasyynä aiheen valitsemiselle, koska kyseessä on loppupelissä koko ihmiskuntaan vaikuttavat asiat. Opinnäytetyön tekeminen aiheen ESG ympärillä kasvattaa myös omaa osaamistani aiheesta ja tämä hyödyttää itsenäni tulevaisuutta silmällä pitäen.

Opinnäytetyön tavoitteena on kartoittaa miten sijoittajat huomioivat ESG:n sekä vastuullisuuden sijoittamisen yhteydessä. Työn ohessa on toteutettu kysely, jonka kysymykset ovat laadittu opinnäytetyön aiheen ”ESG-raportoinnin vaikutukset sijoittajien päätöksiin” ympärille. Opinnäytetyössä tullaan keskittymään teoreettisesti aiheisiin ESG, vastuullisuus sekä sijoittaminen. Tutkimustuloksilla haetaan käsitystä siitä, miten sijoittajat huomioivat sekä näkevät vastuullisuuden.

2 ESG

Käsitteenä ESG, eli lyhenne englannin kielen sanoista environmental, social ja governance on todennäköisesti monelle vielä suhteellisen tuore. Suomeksi käsitteellä tarkoitetaan käytännössä vastuullisuutta mikä on ollut pinnalla viime vuosina. Yhä useammat yritykset ymmärtävät nykyään enemmän panostaa vastuullisiin valintoihin ja yhä enemmän mukaan joukkoon tulee myös kasvavia yrityksiä. Vastuullisten käytäntöjen valitseminen ja ylläpitäminen lisää yrityksen mainetta, asiakastyytyväisyyttä sekä yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Nämä edellä mainitut taas lisäävät yrityksen nostetta ja alalla menestyminen on yhä helpompaa. (Räsänen 2023.)

ESG:n ympäristövastuuseen sisältyy yrityksen velvollisuus ympäristön suojelemisessa ja säilyttämisessä. Tämä onnistuu jokaiselta yritykseltä esimerkiksi energiankulutusta vähentämällä sekä kiinnittämällä huomiota esimerkiksi toimitusketjuun ja sen aiheuttamaan kulutukseen ympäristölle. Loistava valinta ympäristön suojelemiseen on myös ympäristöystävällisiin materiaaleihin vaihtaminen. Sosiaaliseen vastuuseen taas sisältyy velvollisuus huomioida

yhteiskunta sekä yrityksen työntekijät. Sosiaalisessa vastuussa korostuvat pienyritykset ja heidän panostuksensa, sillä he ovat niitä, joilla on mahdollisuus edesauttaa paikallistaloutta sekä sen kehitystä. Muita sosiaalisen vastuun edistämiskeinoja ovat muun muassa koulutusmahdollisuuksien tarjoaminen työntekijöille sekä työturvallisuudesta huolehtiminen. Viimeinen, mutta ei vähäisin ESG:n osa-alue on taloudellinen vastuu ja hyvä hallintotapa. Kyseinen osa-alue luo perustan edellä mainituille osa-alueille, sillä ilman toimivaa taloutta on yrityksen vaikea lähteä kehittämään esimerkiksi ympäristövastuun osa-aluetta. Suuret rahoituslaitokset voivat kehittää taloudellista vastuutaan parantamalla asiakkaidensa tunnistamista, eli toisin sanoen tuntemalla paremmin asiakkaansa. Läpinäkyvä taloushallinto on myös hyvä esimerkki vastuullisesta liiketoiminnasta. Asiakkaiden tunnistamiseen liittyy vahvasti myös yrityksen hyvä tietoturva sekä tietosuojat. Nämä pätevät niin yrityksen sisäisiin- sekä ulkoisiin toimiin. Vastuullinen yritys pitää huolta työntekijöidensä henkilökohtaisista tiedoista sekä asiakkaidensa tiedoista. (Räsänen 2023.)

2.1 ESG-raportointi

ESG-raportointi eli vastuullisuusraportointi on yritysten tapa raportoida sitoutumisestansa ESG:n kolmeen osa-alueeseen eli ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen sekä hallintotapaan. Samalla yritykset raportoivat yrityksen suorituskyvystä. ESG-raportointi yrityksissä ja sen jakaminen ulkoisesti auttaa sijoittajia arvioimaan yrityksen pitkän aikavälin mahdollisuuksia sekä ymmärtämään paremmin yritykseen sisältyviä riskejä. Kirjanpitolakiin tullut muutos vuonna 2016 edellyttää nykyään suuria listattuja yhtiöitä, luottolaitoksia ja vakuutusyhtiöitä, joiden henkilöstömäärä on tilikauden aikana suunnilleen 500 henkeä muodostamaan ESG-raportin. Yhtiön liikevaihdon tulee olla myös yli 40 miljoonaa euroa, tai vastaavasti taseen yli 20 miljoonaa euroa. Tähän on kuitenkin tullut vielä merkittävämpi muutos vuoden 2024 alussa. Tällöin voimaan on astunut ”Corporate Sustainability Reporting Directive” eli lyhennettynä CSRD. Direktiivi koskettaa nykyistä kirjanpitolain edellyttämää raportointia yrityksille, joiden henkilöstömäärä ylittää 250 henkeä. Se on Euroopan unionin määrittelemä, ja toiminnasta, joka koskee ympäristöä, työntekijöitä sekä sosiaalisia asioita, ihmisoikeuksia sekä korruption ja lahjonnantorjuntaa pitää raportoida. Raportointi voi olla esimerkiksi osana yhtiön vuosikertomusta, eli sillä miten raportoinnin muodostaa ei ole merkitystä. Vastuullisuusraportoinnista on myös yritykselle itselleen hyötyä. Raportti auttaa yritystä kehittämään toimintamalliaan sekä parantamaan täten toimintaansa, koska kun yritys lähtee listaamaan sekä pohtimaan vastuullisia asioita, alkaa mieleen tulemaan helposti vielä mahdollisesti parannettavaa. (Räsänen 2023.) On myös todettu, että mitä korkeammalla yrityksen ESG-luokitus on, sitä paremmin ovat yritykset selvinneet kriisiajoista. Hyvästä ESG-raportoinnista on siis hyötyä, koska se tutkitusti auttaa selviämään kilpailijoita paremmin ja hyvänä

esimerkkinä tästä voidaan käyttää COVID-19 pandemian aikaa, jolloin monet yritykset olivat kovilla. (PWC 2024.)

Varsinaisesti voidaan ajatella, että ESG johtaa juurensa vastuullisesta sijoittamisesta ja sen historiasta, johon liittyy eettinen sijoittaminen sekä sen historia (Hyrskke, Lönnroth, Savilaakso, Sievänen 2020, luku 2). Tässä opinnäytetyössä alempana vastuullista sijoittamista käsittelevissä kappaleissa on kerrottu laajemmin vastuullisen sijoittamisen historiasta aina 1600-luvulta lähtien. ESG-raportoinnin historia ei ulotu kovinkaan pitkälle menneisyyteen, vaan ensimmäiset askeleet ESG-raportoinnin parissa on otettu vuonna 2015. On jo pitkään tiedetty, että maapallo sekä maailma, jossa elämme ei tule säilymään samanlaisena, mikäli emme lähde tekemään muutoksia ilmastonmuutoksen estämiseksi. Tämän muutoksen, ja etenkin paremman tulevaisuuden eteen oli yhdessä tehtävä kansainvälisesti lupaus, josta myös termi ESG on saanut alkunsa. Vuonna 2015 Ranskassa, Pariisissa pidettiin maailman johtajien kesken kansainvälinen vuosittainen ilmastonmuutos konferenssi, englanniksi Climate Change Conference eli lyhennettynä COP21. Kyseisen konferenssin lopputuloksena 196 maata ympäri maailmaa sitoutui päätökseen, jonka pohjalta ilmastonmuutoksen estämiseksi vuoteen 2050 mennessä tavoitteena on nollapäästöinen maailma. (Talman 2023.)

2.2 ESG-raportointi yrityksissä

ESG on terminä jo suhteellisen tunnettu suuressa yritysmaailmassa. Raportointi on lähtenyt liikkeelle ilmastonmuutosta vastaan toteutettavien toimien muutoksesta. Yhdysvaltalainen tunnettu teleyritys Verizon on esimerkiksi sitoutunut tuottamaan pelkästään uusiutuvaa energiaa, joka vastaa 50 prosenttia heidän vuotuisesta sähkönkulutuksestaan vuoteen 2025 mennessä. Muita vastaavia yritysmaailman esimerkkejä ovat esimerkiksi ranskalainen vakuutusyhtiö Axa, joka on sitoutunut olemaan hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Käännekohta useamman suuren yrityksen kohdalla tapahtui, kun George Floyd murhattiin. Tuon jälkeen esimerkiksi Apple, Facebook sekä Pfizer lupasivat 340 miljardia dollaria rotujen oikeudenmukaisuuden edistämiseksi. Yhtiöiden lupaukset nostattivat yhtiöiden mainetta sekä osakekursseja. Tämä on osittain ollut myös syy, miksi kaikki eivät ole katsoneet moisia lupauksia hyvällä. Kyseessä on kuitenkin ollut vakavasti otettavia lupauksia, joille kansalaiset olettavat tietenkin saavansa vastetta. Osa yhtiöistä paljastui asettaneensa lupauksia liian tiheälle aikavälille, joka aiheutti luonnollisesti negatiivista ajattelua, kun lupauksia ei pystytty pitämään. Tämä on taas aiheuttanut ESG-käsitteen osittaisen väärinymmärryksen sekä leimaamisen. (Talman 2023.)

ESG on suuressa roolissa etenkin, kun puhutaan suuremmista organisaatioista. Termin taakse sisältyy loppupeleissä niin monenlaisia asioita, että monissa organisaatioissa on ulkoistettu tai perustettu omat työtehtävät, joissa työskentelevät keskittyvät pelkästään ESG:hen sisältyviin

asioihin. Hermesin ESG-johtaja Nancy Hobhouse on todennut, että kun katsoo E, S tai G kirjaimiin liittyviä asioita, on kyseessä niin mittava käsite ettei sitä pysty tarkastelemaan ja hoitamaan itse. Tämän takia on tärkeää, että organisaatiossa on tiivis yhteistyö sidosryhmien, eli asiakkaiden, tavarantoimittajien ja itse yhtiön välillä. Hobhousen mukaan ESG-tavoitteita ei voi saavuttaa, mikäli suhteet sidosryhmiin eivät ole kunnossa. (Newman 2022.)

2.3 ESG-raportoinnin haasteet

Ympäristö-, sosiaaliset- sekä hallinnolliset tekijät liittyvät pitkälti myös riskienhallinnallisiin tekijöihin. Esimerkkinä voidaan pitää esimerkiksi yrityksen tiedonhallinnallisia sekä yksityisiä asioita, joihin liittyy aina vahvasti riskienhallinnalliset kysymykset. Mitä paremmin yritys ottaa huomioon ESG:hen ja sen raportointiin liittyvät riskit sekä haasteet, sitä paremmin tulee kyseinen yritys ESG:n osa-alueilla menestymään. Tämä taas mahdollistaa myös vahvemman tulevaisuuden yritykselle, koska vastuullisuus tulee erittäin todennäköisesti olemaan suuressa roolissa tulevaisuutta ajatellen. Paremman ESG-raportin ja siinä haasteiden laajan huomioimisen voi ajatella myös niin, että kukapa ei haluaisi menestyä tulevaisuudessa, mikäli se vain on mahdollista. Etukäteen haasteiden miettiminen laajasti auttaa myös yrityksiä tulevaisuudessa. Tulevaisuuden tuotteiden sekä palveluiden kehittämisessä etukäteen pohdittujen mahdollisten ongelmien ratkaiseminen tulee näin ollen olemaan helpompaa. Täten yritys pystyy yhä paremmin mukauttamaan omia tuotteitaan sekä palveluita ottamalla huomioon ympäristö-, sosiaaliset- sekä hallintotapaan liittyvät tekijät. (PWC 2024.)

Ympäristöön liittyvistä riskeistä varmasti suurin on ilmastonmuutos, joka on jo tunnistettu uhkaksi koko maapallolle. Moni yritys on tehnyt ja tekee tulevaisuudessakin töitä, jotta ilmastonmuutosta ja sen etenemistä saataisiin hidastettua. Termissä ESG riskien osalta, kirjaimella ”E” viitataan fyysisiin riskeihin, jotka sitoutuvat tavalla tai toisella ympäristöön. Tällaisina riskeinä voidaan kokea esimerkiksi juuri ilmastonmuutoksen aiheuttamat sääilmiöt, joita ei ole aiemmin koettu niin voimakkaina. Nykypäivänä esimerkiksi biologinen monimuotoisuus on paljon pienempää sekä eri sääilmiöt koetaan voimakkaampina. Sijoittajat taas saattavat kokea niin sanottuja siirtymäriskejä, kun puhutaan ilmastonmuutoksen hidastamisesta ja siitä aiheutuvista toimenpiteistä hidastamisen eteen. Näihin lukeutuu esimerkiksi uusi teknologia. Ensinnäkin uuden teknologian käyttöönotossa saattaa ilmetä suuriakin haasteita, sekä se aiheuttaa luonnollisesti kustannuksia. Toisaalta taas, mikäli uuden teknologian avulla päästään haluttuun tulokseen ja tämän avulla uusiutuvan energian hinta laskee, aiheutuu tästä mahdollisesti fossiilisten polttoaineiden kysynnän vähentymistä. Tämä aiheuttaa taas sen, ettei tulevaisuudessa mahdollisesti ole tarjolla niin kattavaa energiavalikoimaa mitä on nyt tarjolla. (PWC 2024.)

Termin ESG sosiaalisuuteen viittaavalla kirjaimella ”S” viitataan taas riskeihin, jotka liittyvät sosiaalisuuteen. Sosiaalisuudelle nähdään tulevaisuuden osalta merkittävänä riskinä tekoälyn, englanniksi lyhenne AI (artificial intelligence) saapuminen sekä sen voimakas kehittyminen. Tekoälyn pelätään tulevaisuudessa vähentävän ihmisten sosiaalisuutta, koska esimerkiksi osa työpaikoista korvataan tekniikalla kustannussyistä. Vuonna 2018 OECD on arvioinut, että siihen kuuluvien maiden työpaikat saattavat vähentyä jopa 14 prosenttia, koska ne tullaan korvaamaan automaatiolla. Tämän lisäksi arvion mukaan noin 32 prosenttia tulitaiisiin korvaamaan osittain automaatiolla. Tyypillisiä työpaikkoja, jotka olisivat helposti korvattavissa teknologialla, ovat esimerkiksi sellaiset, joissa ei olla paljoa tekemisissä asiakkaiden kanssa. Sosiaalisia riskejä voidaan miettiä myös sijoittajan näkökulmasta, ja etenkin miten nopea kehitys vaikuttaa mahdollisiin sijoituksiin. Mikäli suuri työpaikka menisi jatkossa automaation alle, voi se kokonaisuudessaan johtaa rakenteelliseen työttömyyteen ja jopa eriarvioisuuden kasvamiseen. On pohdittu, että uusi teknologia saattaa olla otollinen populistisille sekä globalisaation vastaisille liikkeille. Näin ollen mahdollisten investointien siirtäminen inhimillisestä pääomasta automaatioon sekä tekoälyyn voi olla merkittävä tekijä yhteiskunnalle. Sijoittajan näkökulmasta toinen sijoitussegmentti koskee alustateknologiaa, joka on muodostanut niin kutsutun keikkatalouden. Tämä liiketoimintamalli on tosin sosiaalisten riskien kannalta entistä riskialttiimpi, koska se aiheuttaa paikallista työpaikkojen vähentymistä ja täten voitot siirtyvät lopullisilta palveluntarjoajilta alustan omistajille. (PWC 2024.)

Hallintotapaan viittaava kirjain ”G”, eli government, suomeksi hallintotapa, on tärkeä osa koko ESG-termiä. Hallintotapaan sisältyvät esimerkiksi lakiasiat ja mediaan liittyvät asiat, mitkä ovat luonnollisesti iso osa jokaisen yrityksen arkea. Vuonna 2024 eletään maailmassa, jossa lait ja erilaiset asetukset päivittyvät sekä muuttuvat alati ja tämä asettaa omalta osaltaan haasteita hallintotavan ylläpitämiselle. Nykymaailmassa huomioitava asia on myös ihmisoikeudet ja niiden merkittävyys, joka on myös olennainen osa koko ESG-termiä. Ylipäättään yhtiön hallintotapaan liittyvät asiat ja niissä huonosti menestyminen ei takaa ainakaan valoisa tulevaisuutta yhtiölle. (Newman 2022.)

3 Sijoittaminen - ja mitä sillä tarkoitetaan

Sijoittajana ajatellaan useimmiten yksityishenkilöä, mutta todellisuudessa sijoittaja voi olla yritys, mutta mahdollisesti myös pankki, vakuutuslaitos, säätiö tai muu yhteisö (Pörssisäätiö 2023). Yksinkertaisena esimerkkinä yritykset voivat helposti sijoittaa toimitiloihin tai asuntoihin, ja jälleenvuokrata niitä eteenpäin. Sijoittaminen käsitteenä tarkoittaa kaupankäyntiä, jossa tarkoituksena on tehdä tuottoa eri sijoituskohteiden avulla. Sijoituskohteena sijoittajalla voivat olla erilaiset omaisuuslajit tai rahoitusinstrumentit, kuten rahastot. Sijoitustoimintaan liittyy kuitenkin aina riski, joka voi olla positiivinen tai negatiivinen. Riskinä saattaa pahimmillaan olla koko sijoitusomaisuuden menettäminen, mutta toisaalta ilman riskiä ei olisi

mahdollista myöskään saada tuottoa sijoitukselle. Sijoittamiseen liittyy valtavasti erilaisia strategioita, mitä erilaiset sijoittajat voivat käyttää. Eri strategioilla on myös vaikuttavuutta, mikäli mietitään sijoituksen tuottoa. Eri strategioita pohdittaessa sijoittajan on tärkeää tunnistaa mikä sijoitustyyli on hänelle sopivin, etenkin mikäli sijoittaminen ei ole tuttua entuudestaan. Sijoitustyyli määrittelee osittain sen, minkälaista tuottoa voi sijoitukselleen odottaa ja millä aikavälillä. (Hyrskke, Lönnroth, Savilaakso & Sievänen 2020, luku 1.)

3.1 Sijoittamisen perusteet

Sijoittamisen kysyntä on viime vuosina kasvanut suomalaisten keskuudessa. Täten myös sijoitettu varallisuus on kasvanut. Suomalaisista jopa 41 prosentilla on sijoitettuna varallisuutta pörssiosakkeisiin tai rahastosijoituksiin. Edellä mainittujen lisäksi monella on oma asunto, joka kattaa keskimäärin asunnon omistajan varallisuudesta suunnilleen puolet. Sijoittaminen prosessina on useamman vaiheen sisältävä, ja prosessi alkaa sijoitustarpeen havaitsemisella. Havaitsemisella tarkoitetaan tässä yhteydessä esimerkiksi mielenkiintoa sijoittamista kohtaan tai sijoittamisen kautta halua kasvattaa omaa varallisuutta. Prosessin alkuvaiheessa on myös tärkeää huomioida sijoitettavan kohteen riskitaso, ja erityisesti onko itse valmis kuinka korkeaan riskitasoon. Sijoittajan itse määrittelemä riskinsietokyky tarkoittaa sitä, miten sijoittaja ajattelee tappioiden syntymisen omissa sijoituksissaan sekä tulevaisuudessa sijoituksissa. Sijoittajan riskinsietokyky voi teoriassa olla minkälainen vain, toiset sijoittajat eivät ajattele esimerkiksi osakekurssien romahtamisesta läheskään niin voimakkaasti kuin taas toiset sijoittajat. Sanoetaan, että riskinsietokyky ja sen tunnistaminen on tärkein sijoittamiseen liittyvä kysymys. Mikäli sijoittaja itse ei halua päättää riskinsietokyvystä, voi siihen halutessaan pyytää neuvoa sijoitusneuvojalta. Mikäli sijoitusneuvoja selvittää asiakkaansa riskinsietokyvyn, täytyy neuvojan säännösten mukaan selvittää minkälainen kokemus sijoittajalla on. On selvää, että riskinsietokyky on sijoittajalla eri, mikäli kokemusta sijoittamiseen on kymmenen vuoden ajalta kuin mitä se olisi, kun tuntemus sijoittamista kohtaan olisi täysi nolla. Riskinsietokyvyn lisäksi sijoitusneuvojan täytyy selvittää asiakkaan riskinkantokyky ja selvittää mitkä ovat sijoittajan tavoitteet sijoittamisen osalta. Kun sijoittajan riskinsietokyky on tiedossa, on aika selvittää sijoittajan henkilökohtainen elämäntilanne. Tällä tarkoitetaan sitä, että pohditaan kuinka pitkälle sijoittaja haluaa katsoa sijoittamisen näkökulmasta, eli katsotaan sijoittajan sijoitushorisonttia. Sijoitushorisontin pohtimiseen liittyy olennaisesti myös se, miten pitkään voi kyseinen varallisuus olla sidottuna tiettyyn kohteeseen. Oma sijoitushorisonttia voi helposti lähteä miettimään, kun tiedostaa suunnilleen mitä omalta elämältä haluaa esimerkiksi seuraavan tulevan kahden vuoden aikana. Mikäli perheenlisäys ja täten mahdollisesti suuremman asunnon hankinta on todennäköistä lähitulevaisuudessa, kannattaa pohtia kuinka paljon omasta varallisuudestaan haluaa sijoittaa. Voi myös olla, että tiedossa ei ole ihmeellisempiä

muutoksia lähitulevaisuudessa, jolloin on myös helpompaa sijoittaa nyt enemmän omaa varallisuuttaan kiinni sijoituksiin. (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2019, luku 2.)

3.2 Sijoittamisen tuotto ja riski

Rahoitusmarkkinoilla eri sijoituskohteiden arvot muodostuvat sen mukaan, miten eri kohteille on kysyntää ja tarjontaa. Tämä tarkoittaa myös sitä, että mitä suurempi sijoituskohteen riski on, sitä enemmän on mahdollista saada kyseisestä kohteesta parempi tuotto. Sijoittajan kannattaa kuitenkin pitää myös mielessä, että riskin ollessa suuri myös sijoitetun varallisuuden menettäminen on todennäköisempää. Sijoittamisessa tunnetulla termillä tuotto-odotus tarkoitetaan sijoituskohteen tuottoa, jota sijoituksesta uskotaan saatavan tietyllä aikavälillä. Tuotto-odotusta ja siihen kytkettyä riskiä voidaan mitata tuoton kokonaisvaihtelulla. Kokonaisvaihtelua taas voidaan mitata keskihajonnan avulla. Keskihajonta kertoo, paljon tietyn aikavälin tuotto on eronnut pidemmän aikavälin keskiarvosta. (Kallunki ym. 2019, luku 2.)

Sijoituskohteen, eli esimerkiksi osakkeen tuotto sijoittajalle koostuu sijoituksen arvonnousta sekä erilaisista maksuista, joita sijoittaja on saamassa kyseisen rahaston omistamisesta. Mikäli esimerkkinä käytetään osakkeen tuottoa, tällöin osakkeen arvonnousu sekä osingot muodostaisivat osakkeen tuoton sijoittajalle. Osakkeen tuottoprosentille on tietty laskukaava, jolla voidaan selvittää osakkeen tuottoprosentti. Kaavan käyttämistä varten täytyy selvittää osakkeen myyntihinta, osakkeen ostohinta sekä saadut osingot. Alla on esitetty, miten kaava toimii käytännössä. (Kallunki ym. luku 2.)

$$\text{Osakkeen tuottoprosentti} = \frac{\text{osakkeen myyntihinta} - \text{osakkeen ostohinta} + \text{saadut osingot}}{\text{osakkeen ostohinta}} \times 100$$

Kuva 1: Osakkeen tuottoprosentti (Kallunki ym. 2019, luku 2.)

3.3 Erilaiset sijoitustavat

Hetkellisesti tietämätön sijoittaja saattaa ennen asiaan perehtymistä ajatella, että sijoitustyyplejä on vain yksi ja kaikki sijoittajat toimivat samalla tyylillä. Näin ei kuitenkaan ole, vaan sijoitustyyplejä voidaan sanoa olevan yhtä monta kuin sijoittajiakin. Alla olevassa taulukossa (Taulukko 1: Sijoitustyyylit) on esitetty yleisimmät sijoitustyyylit, mutta taulukkoa luettaessa

kannattaa pitää mielessä, että sijoitustyylin kuvailut ovat suuntaa antavia eivätkä ehdoton tulos kyseisestä sijoitustyylistä.

Sijoitustyyli	Suhtautuminen tuottoon	Suhtautuminen poissulkemiseen	Vaikuttavuuden merkitys	Ensisijainen tekijä päätöksessä	Esimerkki sijoittajasta
Perinteinen sijoittaminen	Tuoton maksimointi aikaperspektiivi huomioon ottamalla	Ei poissulkemista, sillä myös lyhyellä aikavälillä tuotto mahdollinen	Ei keskeistä tässä sijoitustyyliissä	Huomioimalla tuoton ja riskin suhde	Sijoittaja, jolla ei ole intressejä vastuullisuutta kohtaan
Vastuullinen sijoittaminen	Tuoton hyödyntäminen maksimaalisesti ottamalla huomioon ESG-asiat	Poissulkeminen on tuotto- ja riskiperusteista	Eri asteinen merkitys	ESG linkitettyä tuottoon ja riskiin	Sijoittaja, jolla on intressejä hyvälle tuotolle sekä vastuullisuudelle
Eettinen sijoittaminen	Arvot menee osittain tuoton edelle	Poissulkeminen arvopohjaista	Eri asteinen merkitys	Organisaation tai omat arvot	Uskonnollinen yhteisö, jonka päätökseen vaikuttaa erilaiset arvot

Taulukko 1: Sijoitustyyli (Hyrskke ym. 2020, luku 1)

Yllä olevassa taulukossa (Taulukko 1: Sijoitustyyli) vertaillaan keskenään kolme eri sijoitustyyliä; perinteistä sijoittamista, vastuullista sijoittamista sekä eettistä sijoittamista. Taulukon perusteella pystyy selkeästi huomaamaan, miten vastuullinen ja eettinen sijoittaminen poikkeavat toisistaan, vaikka ne saattavat termeinä kuulostaa samanlaisilta. Eettinen sijoittaminen on selkeästi enemmän arvopohjaista mihin myös sanalla eettisyys viitataan. Eettinen sijoittaminen on todennäköisesti harvinaisempaa sijoitustyylinä kuin vastuullinen- tai perinteinen sijoittaminen. Toki sijoittajat pohtivat varmasti myös omien arvojensa kautta sijoituskohteitaan, koska tuskin kukaan haluaa sijoittaa sellaiseen, mikä on täysin omien arvojensa vastainen. Tuossa tapauksessa ei kuitenkaan koko sijoitustyyli perustu omiin arvoihin, mikäli

mietitään vahvasti myös sijoituskohteen tuottavuutta sekä aikaväliä. Arvopohjaisen sijoittamisen tunnistaa useimmiten vahvasti siitä, mikäli omat arvot menevät kohteen tuottavuuden edelle. Vastuullinen sijoittaminen taas käsittelee juuri termin ESG ympärille asettuvia käsitteitä; ympäristöä, sosiaalista vastuuta sekä hallintotapaa. Sijoitustyylinä vastuullisessa sijoittamisessa kohteen vastuullisuus ja sen merkittävyys ylittävät kohteen tuottavuuden tärkeyden sijoittajalle. Sijoituskohteen tulee olla vastuullinen, eli vastuullisen sijoitustyylin perusteella sijoittaja ei tule valitsemaan sijoituskohdetta, johon liittyy esimerkiksi epäinhimilliset ympäristöön liittyvät asiat. Vastuullinen sijoittaja myös perehtyy esimerkiksi ESG-raportteihin ja ottaa täten kunnolla selvää sijoituskohteen ympäristöystävällisyydestä ennen sijoituspäätöksen tekemistä. (Hyrskke ym. 2020, luku 1.)

4 Vastuullinen sijoittaminen

Käsitteellä vastuullinen sijoittaminen tarkoitetaan termin ESG sisältämien ympäristön, sosiaalisten näkökulmien sekä hallintotavan huomioimista sijoituspäätöstä tehdessä. Vastuullinen sijoittaminen sijoitustyylinä yhdistyy siis vahvasti termiin ESG. Sijoitustyyli on olennaista on muun muassa tuoton maksimointi pidemmällä aikavälillä sekä tuotto- ja riskiperusteinen pois-sulkeminen. Molemmissa edellä mainituissa pidetään sijoitustyyliä olennaisesti mielessä vastuullisuuden liittyvät seikat. (Hyrskke ym. 2020, luku 1.)

Vastuullisella sijoittamisella on monia hyviä puolia sen lisäksi, että vastuullinen sijoittaminen edistää maailman muutosta parempaan. Valitsemalla vastuullisia sijoituskohteita sijoittaja esimerkiksi välttyy sijoituskohteilta, jotka rikkovat kansainvälisiä ihmisoikeuksia, työoikeutta tai ympäristöä koskevia säännöksiä. Eli toisin sanoen, sijoittaja voi olla mukana edistämässä sijoittamiensa yritysten riskienhallintaa ja pitkän aikavälin tuottoa. Tämä taas tukee ESG-toimintamalliin sitoutuneita yrityksiä mikä on pelkästään positiivinen asia. Vastuullisessa sijoittamisessa suosituin kohde ovat rahastot, ja ne EU-sääntely luokittelee eritasoisin luokkiin vastuullisuuden liittyvien toimintatapojen perusteella. Kolme eri luokkaa ovat; rahastot, jotka tukevat vastuullisuustavoitteen saavuttamista eli niin kutsutut ”kestävät rahastot”. Toinen luokka ovat rahastot, jotka ovat keskittyneet ympäristöön tai yhteiskuntaan sekä pyrkivät soveltamaan tiettyjä ESG-kriteerejä. Kolmanteen luokkaan kuuluvat rahastot, jotka eivät kuulu muihin luokkiin, mutta kuitenkin täyttävät ESG-vaatimukset. (Nordea 2023.) Edellä mainittujen kolmen eri vastuullisuustavoitteen pohjalta määritellyt rahastot auttavat sijoittajaa osaltaan siinä, kuinka paljon haluaa vastuullisuuteen panostaa. Mikäli sijoittamisen taustalla panostaa suurimmaksi osaksi vastuullisuuteen, tulee sijoittaja todennäköisesti valitsemaan rahaston, joka lukeutuu luokkaan yksi, eli kestäviin rahastoihin.

Sanotaan, että vastuullisuuden panostaminen sijoittamisessa ei ole liitännäinen markkinointiin taikka mainontaan. Sen sijaan riskienhallinta ja pitkäaikaisten tuottojen hakeminen ovat

osa vastuullista sijoittamista, ja nämä myös kannustavat sijoittajia pohtimaan vastuullisuutta valinnoissaan. Muita tärkeitä tekijöitä vastuulliselle sijoittamiselle ovat esimerkiksi kestävä kehitys, maineenhallinta ja sen edistäminen sekä arvot. Sijoittamisen näkökulmasta sijoittajat itse eivät välttämättä valitse vastuullista sijoituskohteita, mikäli sen tuottavuus ei ole samalla tasolla kuin jonkun toisen sijoituskohteen, joka ei ole niin vastuullinen. Mikäli molemmat kohteet ovat samalla tuottavuusasteella, voi syy toisen sijoituskohteen valitsemiselle olla esimerkiksi rahastojen erilaiset hajautukset, joista toinen on sijoittajan itsensä mielestä mielenkiintoisempi valinta. Lähtökohtaisesti nykypäivänä on kuitenkin suotavampaa suosia vastuullisia sijoituskohteita, jotta välttyään esimerkiksi juuri ihmisoikeuksien rikkomiselta ja yli-päättään edistetään maailman taloutta vihreämpään suuntaan. Tästä syystä olisikin positiivinen asia, mikäli jokainen sijoittaja ajattelisi vastuullisiin kohteisiin sijoittamisen niin, että miksi sitä ei valitsisi, mikäli kohde on muuten hyvä sijoituskohde. (Amundi Asset Management 2023.)

4.1 Vastuullisuuden hankkeet

Vastuullisuus on maailmalla kasvava teema, ja sen eteen halutaan kansainvälisesti tehdä yhä enemmän töitä. Tästä syystä vastuullisuuteen liittyviä erilaisia hankkeita on myös perustettu, jotta yritykset lähtisivät niihin mukaan ja täten vastuullisuutta saataisiin vietyä eteenpäin. Yksi hankkeista on Vihreä vastuu -hanke, jonka tarkoituksena on edistää yritysten vastuullisuutta lähinnä Suomessa. Hankkeen taustalla on Laurea- sekä LAB-ammattikorkeakoulut yhdessä eri tilitoimistojen kanssa. Ponnahduslautana hankkeelle toimivat vihreä talous, yritys-vastuulaki sekä vastuullisuusraportointi. Vihreä vastuu -hanke rahoitetaan Euroopan unionin COVID-19 pandemian seurauksena toteutettavista toimista liittyen yritysvastuulakiin. Hankkeella on yhteensä neljä tavoitetta, joista päätavoitteena on luoda uusi palvelutoimintamalli pienten sekä keskisuurten yritysten osalta. Kokonaisuudessaan tavoitteena on vahvistaa erityisesti tilitoimistojen tuntemusta vihreästä taloudesta sekä kehittää sitä. (Vihreävastuu.fi 2024.)

Euroopan unioni, eli lyhennettynä EU on käynnistänyt Euroopan vihreän kehityksen ohjelman. Ohjelma on liitännäinen edellä esitettyyn Vihreän vastuun hankkeeseen, joka on rahoitettu EU:n COVID-19 pandemian seurauksena. Ohjelman tavoitteena on yksinkertaisesti saada Euroopasta maailman ensimmäinen maanosa, joka on ilmasto neutraali. Tavoitteelle on asetettu tietyt ajalliset tavoitteet, ja vuoteen 2050 mennessä Euroopassa ei enää aiheutettaisi kasvihuonekaasujen nettopäästöjä. (Euroopan komissio 2024.)

4.2 Vastuullisen sijoittamisen haasteet

Vastuullinen sijoittaminen saattaa kaikessa yksinkertaisuudessaan kuulostaa helpolta. Olen-
naista on tarkastella vain, että sijoituksen kohde on vastuullinen toimissaan ja sitten sijoittaa
siihen. Näin asia ei kuitenkaan ole, vaan sijoittajan tulee miettiä vastuullisuutta laajemmalla
kantilta. Tästä esimerkkinä voidaan käyttää yritysten markkinointikeinoja, ja sitä ettei kaikki
ole aina niin mitä jokin antaa ymmärtää. Yritysten on helppoa markkinoida yrityksen menes-
tystä ja sen taustalla olevaa vastuullisuutta, kunhan siitä löytyy myös jotain perusteita mitä
esittää kuluttajille. Tosiasiassa tehdyt toimenpiteet vastuullisuuden osalta eivät ole läheskään
niin laajoja mitä markkinointi antaa ymmärtää. (Blomster 2022.)

Jokaisen sijoittajan tulisi pitää mielessä, että vastuu asioiden ymmärtämisestä on sijoittami-
seen liittyen myös sijoittajalla itsellään. Sijoittajan itse tulee pohtia sijoituskohteensa vas-
tuullisuuden määrä ja huomioida siinä mahdollisten tuottojen ja vastuullisuuden suhde. Sijoit-
tajalla itsellään saattaa olla myös haussa sijoituskohde, jossa vastuullisuus perustuu esimer-
kiksi toimitusketjuun. Ongelma tästä saattaa muodostua silloin, mikäli palveluntarjoajan
osalta vastuullisuus on mielletty koskemaan hyvää hallintotapaa. Tästä aiheutuu se, ettei si-
joittaja oikeasti saa vastinetta sille mihin on varallisuutensa sijoittanut. Toinen asia, mitä si-
joittajan tulee pitää mielessä on, että oikeasti selvittää vastuullisuuden merkityksen. Se, että
rahaston nimi kertoo vastuullisuudesta, ei vielä varsinaisesti tarkoita sitä, että se on vastuulli-
nen valinta. Taustat kannattaa vastuullisessa sijoittamisessa selvittää perusteellisesti, mikäli
haluaa olla varma varallisuutensa sijoittamisesta. (Blomster 2022.)

4.3 Vastuullisen sijoittamisen historia

Vastuullinen sijoittaminen on suhteellinen uusi termi. Aikaisemmin vastuullisesta sijoittami-
sesta on puhuttu eettisenä sijoittamisena, jolla on tarkoitettu sijoittamista, joka on pohjau-
nutun sijoittajan arvoihin. Eettisyydellä ei ole tässä yhteydessä tarkoitettu sitä, että kyseinen
sijoitustoiminta pohjautuisi tai liittyisi mitenkään hyväntekeväisyyteen. Ensimmäisiä eettisen
sijoittamisen askeleita voidaan pitää tapahtuneeksi 1600-luvun loppupuolella. Tuolloin kvee-
karit, eli uskonnollinen yhteisö, joiden periaatteena ovat rauha, vaatimaton elämä, tasa-arvo
sekä yhteisö (Kirkko ja Kaupunki 2013) vastustivat orjuutta esimerkiksi sokeria torjumalla.
Kveekarit eivät myöskään 1800-luvulla suvainneet alkoholia tai aseteollisuutta. He alkoivat
perustaa pankkeja, ja täten osallistuivat kaupankäyntiin. Ensimmäinen eettinen rahasto on
perustettu vuonna 1983, ja tämä on nimenomaan tapahtunut kveekarien ansiosta, ja rahaston
juuret pohjautuvatkin kveekarien perustamaan henkivakuutusyhtiöön. Kyseinen rahasto on
edelleen olemassa, tosin nykyään se toimii eri nimellä, kun aiemmin se tunnettiin nimellä
Friends Provident. (Hyrskke ym. 2020, luku 2.)

Kveekarit eivät suinkaan olleet viimeisin uskonnollinen yhteisö, joka on ollut mukana ensimmäisten joukossa seuraamassa eettisen sijoittamisen matkaa. Tämä pätee myös Suomen uskonnollisiin yhteisöihin. Suomessa vuonna 1999 evankelisluterilainen kirkko on julkaissut oman eettisen sijoittamisen ohjeen. Samana vuonna Suomeen on perustettu myös ensimmäinen eettinen rahasto, jonka perusti Gyllenbergin rahastoyhtiö. Kyseinen rahasto tunnettiin tuolloin nimellä Forum -rahasto, mutta toimii nykypäivänä eri nimellä SEB Gyllenberg Forum -rahasto. (Hyrskke ym. 2020, luku 2.)

Vastuullisen sijoittamisen historia maailmalla alkaa 1950- ja 1960-luvuilla. Tuolloin sijoitustoiminnassa oikeudenmukaisuus nousi yhä vahvemmin esiin esimerkiksi eläkerahastojen rahoittamien terveydenhuolto- ja asuntoprojektien myötä. Yritykset lähtivät yhä herkemmin tukemaan eri projekteja Yhdysvalloissa. Tuolloin Vietnamin sota 1970-luvulla ja sen vastustaminen sai kannatusta yhdessä anti-apartheid -liikkeen kanssa. Yhdysvalloissa lisäksi yhä useampi opiskelija yliopistoissa lähti mukaan tahtotilaan, jolla vastustettiin rotuerottelua Etelä-Afrikassa. (Hyrskke ym. 2020, luku 2.) Amerikkalaisen metodistikirkon aloitteesta on vuonna 1971 perustettu ensimmäinen sosiaalisen vastuun sijoitusrahasto. Perustaminen sai juuri alkunsa Vietnamin sodan vastustamisesta ja rahaston ideana oli, ettei rahastoon kohdistuneita sijoituksia kohdistettaisi asevoimien käyttöön. Laajemmin vastuullinen sijoittaminen alkoi kasvaa käsitteenä vuonna 2006, kun YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet muodostettiin. Näiden periaatteiden pohjalta on muodostunut käsite ESG, joka on luonut pohjan nykyiselle vastuullisen sijoittamisen markkinalle. (Vastuullinen sijoittaminen teoriassa ja käytännössä 2021.)

5 Tutkielma

Kyseiseen opinnäytetyöhön ESG-raportoinnin vaikutukset sijoittajien päätöksiin on sisällytetty myös tutkielma aiheesta, joissa tutkimuskysymysten perusteella on ollut tarkoituksenaan kartoittaa sijoittavien yksityishenkilöiden tietämystä ja näkökulmaa vastuullisesta sijoittamisesta sekä ESG-raportoinnista. Kysely toteutettiin Google Forms -alustaa käyttäen sen kätevyys vuoksi. Kyseinen alusta tarjoaa myös mahdollisuuden anonyymiyteen, minkä halusin itse kyselyssä toteutuvan. Tutkimuskysymyksiä kyselyssä oli kaksitoista kappaletta, joista yksitoista oli monivalintaa ja yksi, johon pyysin vastauksen sanallisesti. Lähtökohtana ajattelin, että saan helpommin vastauksia, mikäli kyselyyn on nopeaa ja yksinkertaista vastata eikä se vie vastajalta paljoa aikaa. Kyselyyn vastanneiden määränä lähdin tavoittelemaan noin viittäkymmentä vastaajaa, ja tässä hyödynsin oman työpaikkani verkostoa rahoitusalan puolella. Kyselyn linkkiä jaoin myös mahdollisimman monelle tutulle yksityiselämän puolella kenellä vain tiesin olevan sijoituksia. Vastajien ei siis ollut tarkoitus olla esimerkiksi vain rahoitusalan työntekijöitä, vaan ennemmin lähdettiin tavoittelemaan laajaa tutkimusjoukkoa.

Tutkimusmenetelmänä on käytetty kvalitatiivista tutkimusmenetelmää, eli tutkimus on toteutettu laadullisena tutkimuksena. Kyseinen menetelmä valikoitui, koska se sopii hyvin erilaisen näkökulmien ja ihmisten kokemusten havainnointiin. Laadullisen tutkimuksen ideana on myös hahmottaa erilaisia merkityksiä tai ilmiöitä, oli aiheena sitten opiskeluun liittyvä aihe tai ihmisten kehittyminen. Laadullisen tutkimusmenetelmän avulla on aiemmin muun muassa tarkasteltu eri yhteisöjen arvoja tai toimintamalleja. Edellisten tutkimusten perusteella koin myös itse tämän tutkimusmenetelmän sopivan oman aiheeni ESG-raportoinnin tutkimiseen sijoittajien keskuudessa. (Vilka, 2021, luku 1.)

5.1 Tutkimuskysymykset

Tutkimukseen perustuvaa kyselyä on lähdetty pohtimaan ajatuksella, miten tutkimuskysymykset vastaisivat parhaiten itse opinnäytetyön aiheeseen ”ESG-raportoinnin vaikutukset sijoittajien päätöksiin”. Lähdin pohtimaan kysymyksiä tavoitteenani selvittää mieltivätkö ihmiset sijoituskohdetta valitessaan vastuullisuutta, ja mikäli mieltivät, missä määrin he sitä mieltivät. Ensin tarkoituksena oli selvittää, onko käsite ESG vastaajalle tuttu sekä onko vastaajalla itsellään sijoituksia ja kauan ensimmäisestä sijoituksesta on aikaa. Tutkimuksessa ei kiinnitetty huomiota sijoituskohteeseen (esimerkiksi rahasto, osakkeet, asunto) koska en nähnyt, että tällä olisi merkittävää vaikutusta vastuullisuuden kanssa tai miten sijoittaja näkee vastuullisuuden. Tutkimuksessa on haluttu myös ottaa selvää, mikä on sijoittajalle itselleen kaikista tärkeintä uutta sijoituskohdetta valitessa. Tähän kysymykseen on haluttu antaa kuitenkin vastaajalle valmiit vastausvaihtoehdot; tuoton maksimointi, vastuullisuus, tunnettavuus, tuoton maksimointi määrällisesti, omat arvot sekä tuoton ja riskin suhde. Valmiiden vastausvaihtoehtojen tarkoitus on ollut nopeuttaa kyselyyn vastaamista, sekä helpottaa tutkimustulosten analysointia. Edellä mainittujen tutkimuskysymysten lisäksi muut tutkimuskysymykset liittyivät yritysten markkinoinnin luotettavuuteen vastuullisuuteen liittyen, yrityksen ESG-raporttiin perehtymiseen ennen sijoituspäätöstä, maailmalla tapahtuvien asioiden huomioimiseen sijoittamisessa (esimerkiksi Ukrainan sota) sekä tietenkin itse vastuullisuuden merkitykseen sijoituspäätöstä tehdessä.

5.2 Tutkimustulosten ennakointi

Laaditun kyselyn perusteella omat ajatukseni tutkimuksen tuloksista olivat aika tasaiset, eli en ajatellut, että tuloksista tulisi erottautumaan kumpikaan ääripää. Tällä tarkoitan sitä, etten ennen tuloksia ajatellut, että esimerkiksi enemmän kuin 80 prosenttia vastaajista olisi vastuullisia kaikissa valinnoissaan tai vastaavasti enemmän kuin 80 prosenttia eivät olisi ollenkaan kiinnostuneita vastuullisuudesta. Omaan pohdintaani on varmasti vaikuttanut

osittain myös se, että pyysin vastauksia rahoitusosalalla työskenteleviltä ihmisiltä, joille oletan suurimmalle osalle termin ESG olevan entuudestaan tuttu. Ajattelin etukäteen saman syyn takia, että varmasti suurimmalla osalla on sijoittamisesta kokemusta useamman vuoden ajalta. Toki oma työpaikka ei määrittele omien sijoitusten lukumäärää, mutta ajattelen itse, että todennäköisempää sijoittaminen on, mikäli henkilö työskentelee rahoitusosalalla verrattuna esimerkiksi henkilön ollessa opiskelija.

Vastuullisuudesta puhuttaessa, ajattelin että tässä maailman tilanteessa se aiheena kiinnostaisi vastaajia enkä täten tulisi saamaan esimerkiksi vastauksia, ettei vastuullisuudella olisi merkitystä. Ajattelin kuitenkin, että vastuullisuus ei olisi niin suuressa roolissa vastaajille kuin esimerkiksi tuoton ja riskin suhde. Tämä näkökulma perustuu siihen, että suuri osa sijoittajista kuitenkin haluaa sijoituksestaan maksimaalisen tuoton.

5.3 Tutkimustulokset

Lähdin tavoittelemaan opinnäytetyöni tutkimukseen ja sen kyselyyn noin viittäkymmentä vastausta mahdollisimman kattavan tuloksen saamiseksi. Ajattelin, että mikäli vastauksia olisi halunnut enemmän kuin viisikymmentä, olisi kysely täytynyt jakaa esimerkiksi erinäisille julkisille alustoille kuten esimerkiksi Facebook-ryhmiin. Tätä en halunnut tehdä, vaan halusin olla tietoinen, kenelle kyselyn linkkiä on jaettu. Kun olin saanut kyselyn valmiiksi ja jaoin linkin työpaikkani Teams-ryhmään sekä perheen ja kavereiden kesken, ajattelin että tuo tutkimusjoukko riittää itselleni hyvin. Kyselyä pidin avoinna vastauksille viikon ajan, koska postaukseni esimerkiksi Teamsissa tulisi kuitenkin hukkumaan muutamassa päivässä muiden julkaisujen alle.

Viikon kuluttua tutkimuksen julkaisemisesta lähdin tarkastelemaan kyselyn tuloksia. Kaiken kaikkiaan kyselyyni olin saanut neljäkymmentä vastausta, mitä pidän hyvänä määränä ja olen siihen tyytyväinen. Google Forms -alusta on erittäin kätevä tutkimuksen tulosten analysointiin, koska se muodostaa vastauksista automaattisesti prosentuaaliset luvut. Koska kysely toteutettiin anonyymina, ei tässä analysoida tuloksia yksittäisinä vastauksina vaan pelkästään prosentuaalisina osuuksina.

Käsitteenä ESG oli lähes jokaiselle vastaajalle (70 %) tuttu. Kaikista heistä ketkä omistavat sijoituksia, huomattava osuus oli tehnyt ensimmäisen sijoituksen maksimissaan viisi vuotta sitten. Seuraavaksi suurin osa oli aloittanut sijoittamisen 5-10 vuotta sitten ja tästä seuraava joukko 10-15 vuotta sitten. Muutama vastaaja oli kuitenkin omistanut sijoituksia jo yli kahdenkymmenen vuoden ajan, mikä tarkoittaa sitä, että heillä on enemmänkin kokemusta sijoittamisesta. Vastuullisesta sijoittamisesta kysyttäessä, joka oli myös ainoa vapaamuotoinen kysymykseni johon pyysin vastauksen sanallisesti, sain kuitenkin yllättävän paljon

samankaltaisia vastauksia. Monessa vastauksessa korostui sijoituksen kohteen ihmisoikeuksien huomioiminen, luotettavuus, sekä ESG:n osa-alueiden ympäristön, sosiaalisen vastuun sekä hallintotavan huomioiminen. Osassa vastauksista otettiin kantaa myös itse sijoittajan toimintaan. Vastauksien perusteella vastuullinen sijoittaja toimii eettisesti sekä tarkastelee sijoituskohteen vastuullisuutta. Monen vastauksen mukaan myös yhtiön luotettavuus on tärkeä osa vastuullisuutta.

Itse sijoituskohdetta valitessa noin 80 prosenttia vastaajista käyttää kohtalaisesti aikaa vastuullisuuden selvittämiseen. Kuitenkin jopa 17 prosenttia vastasi, etteivät käytä ollenkaan aikaa vastuullisuuden selvittämiseen tai sillä ei ole merkitystä heille sijoittamisen yhteydessä. Vastuullisuus monella ei kuitenkaan ollut päätekijä sijoituskohteen valinnassa, vaan selkeästi tuoton ja riskin suhde nousi vastuullisuuden edelle. Tämä oli 80 prosentille vastaajista suurin tekijä sijoituskohteessa. Loput tekijät, eli vastuullisuus, tunnettavuus, tuoton maksimointi määrällisesti, omat arvot sekä tuoton maksimointi ajallisesti jakautuivat tasaisesti loppujen kahdenkymmenen prosentin kesken. Tutkimuksessa kysyttiin myös mikä sijoituskohteessa ratkaisee, mikäli oletetaan kahden sijoituskohteen välillä olevan sama tuottavuus. Tässäkin kysymyksessä vastauksista erottautui selkeästi tuoton ja riskin suhde noin 50 prosentilla. Seuraavana tuli hieman yli 20 prosentilla sijoittajan omat arvot ja kolmantena vastuullisuus. Sijoituskohteen tunnettavuus ratkaisi vastaajien kesken noin kymmenellä prosentilla vastaajista. Suuri osa vastaajista ei myöskään pitänyt yhtiöiden markkinointia vastuullisuudesta luotettavana, melkein 70 prosenttia vastaajista koki edellä mainitulla tavalla yrityksen markkinoinnin.

Mukava kyselyn tuloksia analysoidessa oli huomata, että jopa 70 prosenttia vastasi ajattelevansa, että vastuulliseen kohteeseen sijoittamisella he edesauttavat kohteen kestävästä kehityksestä tulevaisuudessa. Moni vastaajista ei kuitenkaan lue yrityksen lopullista ESG-raporttia, vain noin seitsemän prosenttia kertoi lukevansa sen. Vastuullisuuteen liittyen maailman tapahtumat, kuten Ukrainan sota vaikuttivat myös monen näkökulmaan sijoittamisessa. Monella tämä vaikutti myös sijoittamisessa sen vastuullisuuden näkökulman huomioiden. Prosentuaalisesti edellä mainittujen osuus oli noin 63 prosenttia vastaajista. Loppu prosenttiosuus vastaajista jakautui tasaisesti niin, että noin 17 prosenttiin vastaajista tapahtumat eivät olleet vaikuttaneet lainkaan ja noin 19 prosenttia kertoi, etteivät he osaa sanoa onko tällä ollut vaikutusta. Tulevaisuudessa kuitenkin jopa 70 prosenttia vastaajista kertoi pyrkivänsä kiinnittämään enemmän huomiota sijoittamisen yhteydessä kohteen vastuullisuuteen.

5.4 Tutkimustulosten pohdinta

Positiivisena pidän itse sitä, että merkittävä osa vastaajista tietää mitä käsite ESG tarkoittaa. Suuri prosenttiosuus kertoo varmasti osittain myös siitä, että kyselyyn vastanneista suuri osa

työskentelee rahoituslalla, mutta tästä huolimatta termin tunnettavuus ei silti ole ollenkaan negatiivinen asia. Itseäni ehkä hieman yllätti seuraavan kysymyksen tulokset, jossa kysyin vastaajien sijoittamisesta tällä hetkellä. Olisin itse kuvitellut, että suuremmalla joukolla vastaajista olisi sijoituksia, mutta tämänhetkisiä sijoituksia oli neljästäkymmenestä vastaajasta 67,5 prosentilla. Ennen vastauksien saamisesta arvelin, että suurimmalla osalla ei ole suurta kokemusta sijoittamisesta ja saaduista vastauksista päätellen osuin oikeaan. Arvaukseni perustui siihen, että sijoittamisen aloittaminen saattaa olla monelle yllättävän suuri kynnyks. Tähän voin samaistua myös itse.

Saatujen vastauksien perusteella oikeastaan kaikki vastaajat tietävät vastuullisuuden peruskäsitteen. Toki käsite vastuullisuus pitää sisällään monia eri komponentteja eikä se ole niin yksiselitteinen käsitteenä. Se voi myös tarkoittaa ihmisille erilaisia asioita, ja tästä syystä en itse näe, että asettamaani kysymykseen olisi niin sanottuja vääriä vastauksia. Olen myös positiivisesti yllättynyt, että kaikki vastasivat esittämäni kirjalliseen kysymykseen ja vielä noin kattavasti useammalla lauseella. Positiivisesti olen yllättynyt myös siitä, että jopa 80 prosenttia vastaajista käyttää kohtalaisesti aikaa oman sijoituskohteensa vastuullisuuteen. Vastauksissa itseäni yllätti hieman se, että suurin osa vastaajista ei pidä yhtiöiden markkinointia vastuullisuudesta luotettavana. Olisin kuvitellut, että tässä prosentuaalinen osuus olisi ollut pienempi. Mielestäni on kuitenkin hyvä, että ihmiset näkevät myös niin sanotusti markkinoinnin läpi eivätkä luota siihen sataprosenttisesti. Kyselyn viimeisenä kysymyksenä kysyin, että miten vastaajat kokevat jatkossa vastuullisuuden merkityksen. Tähän kysymykseen saaduista vastauksista olen positiivisesti yllättynyt, koska suurin osa vastasi, että he kiinnittävätkin jatkossa enemmän huomiota vastuullisuuteen.

6 Johtopäätökset

Opinnäytetyön tekeminen kasvatti huomattavasti omaa osaamistani kaikilta ESG:n osa-alueilta; ympäristöstä, sosiaalisesta vastuusta sekä hallintotavasta. Tutkimuksen tuloksista sain mielestäni hyvin ennakoitua vastauksia, vaikkei tämä tosin ollut itselleni tavoitteena. Oma tavoitteeni opinnäytetyön osalta oli lähinnä perehtyä paremmin ESG:n käsitteeseen sekä sijoittamisen maailmaan. Tavoitteena oli myös kartoittaa miten sijoittajat huomioivat ESG:n sekä vastuullisuuden sijoittamisen yhteydessä. Tavoitteissa onnistuin hyvin, koska opin työn tekemisen yhteydessä paljon uutta ja näin syvensin omaa osaamistani, joka auttaa varmasti itseäni myös työelämässä. Tutkimuksen avulla sain myös hyvin kartoitettua sijoittajien näkökulmaa vastuullisuudesta.

Tutkimus olisi voinut olla monelta osaa laajemmin toteutettu. Tutkimukseen sisältyviä kysymyksiä olisi voinut olla muutama enemmän, vaikka nytkin kaksitoista kysymystä auttoivat hyvin selvittämään tutkimuksen osalta oleelliset asiat. Toinen asia mitä tutkimuksen osalta olisi

voinut tehdä toisin, oli tutkimusjoukon kohdistaminen tietylle alalle tai joukolle, esimerkiksi rahoitusosalalle. Nyt tutkimukseen saadut vastaukset ovat hajautuneet eikä vastaajille löydy tiettyä kohderyhmää.

Tutkimustuloksissa nousi esiin muutama itselle yllättävä asia, kuten se miten monelle loppujen lopuksi vastuullisuus on merkittävä asia sijoittamisessa. Tätä pidän positiivisena asiana etenkin nyky maailman tilanteen osalta. Monelle vastaajalle myös terminä vastuullisuus merkasi hyvin paljon samoja asioita, mikä oli mukava huomata.

Lähteet

Amundi Asset Management 2023. Why invest responsibly? Viitattu 16.03.2024.

<https://www.amundi.com/globaldistributor/Responsible-Investing/Why-Invest-Responsibly>

BBC 2023. Talman, K. How 'ESG' came to mean everything and nothing. Viitattu 17.02.2024.

<https://www.bbc.com/worklife/article/20231114-how-esg-came-to-mean-everything-and-nothing>

Blomster, H. 2022. Vesa Puttonen: ”ESG-sijoittamisen haasteista on hyvä puhua”. Salkunrakentaja. Viitattu 10.03.2024. [Vesa Puttonen: ”ESG-sijoittamisen haasteista on hyvä puhua” \(salkunrakentaja.fi\)](https://www.salkunrakentaja.fi/vesa-puttonen-esg-sijoittamisen-haasteista-on-hyva-puhua)

Euroopan komissio 2024. Euroopan vihreän kehityksen ohjelma. Viitattu 12.03.2024.

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_fi

Hyske, A. Lönnroth, M. Savilaakso, A. Sievänen, R. 2020. Vastuullinen sijoittaja. E-kirja. Kauppakamari.

Kallunki, J. Martikainen, M. Niemelä, J. 2019. Ammattimainen sijoittaminen. E-kirja. Alma Talent.

Newman, G. 2022. Top 6 ESG issues for companies to tackle. Viitattu 15.3.2024.

<https://www.ethics.org/top-6-esg-issues-for-companies-to-tackle/>

PricewaterhouseCoopers 2024. Six key challenges for financial institutions to deal with ESG risks. Viitattu 02.03.2024.

<https://www.pwc.nl/en/insights-and-publications/services-and-industries/financial-sector/six-key-challenges-for-financial-institutions-to-deal-with-ESG-risks.html>

Pörssisäätiö 2023. Sijoitussanasto - selitykset sadoille termeille. Viitattu 17.02.2024.

<https://www.porssisaatio.fi/opi-sijoittamaan/sanasto/>

Räsänen, J. 2023. Vastuullisuus ja ESG-raportointi murroksessa - mihin yritysten on varauduttava? Procounor.fi. Viitattu 01.10.2023.

<https://procounor.fi/blogi/vastuullisuus/>

Vastuullinen sijoittaminen teoriassa ja käytännössä 2021. Aalto-yliopiston julkaisusarja

2021:3. Viitattu 10.03.2024. [VASTUULLINEN SJOITTAMINEN TEORIASSA JA KÄYTÄNNÖSSÄ](https://www.aalto.fi/julkaisut/vastuullinen-sijoittaminen-teoriassa-ja-kaytannossa)

[\(aalto.fi\)](https://www.aalto.fi/julkaisut/vastuullinen-sijoittaminen-teoriassa-ja-kaytannossa)

Vihreävastuu.fi 2024. Vihreä Vastuu -hankkeen esittely. Viitattu 10.03.2024. <https://vihreavastuu.fi/tietoja/>

Vilka, H. 2021. Näin onnistut opinnäytetyössä. E-kirja. PS-Kustannus.

Kuvat

Kuva 1: Osakkeen tuotto prosentti (Kallunki ym. 2019, luku 2.)	13
--	----

Taulukot

Taulukko 1: Sijoitustyyli (Hyrskke ym. 2020, luku 1)	14
--	----